

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 17 januari 2024

Geachte heer Plasterk,

Het formeren van een nieuw kabinet biedt de gelegenheid politieke keuzes te maken in een meerjarenperspectief. In deze brief willen de elf wetenschappelijke en beroepsverenigingen aangesloten bij P3NL¹ namens hun leden (bijna 50.000 psychologen, (ortho-)pedagogen, psychotherapeuten, systeemtherapeuten, poh's-GGZ et cetera) uw aandacht vragen voor een aantal zaken betreffende de jeugdhulp en de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) die maatschappelijk gezien urgent zijn en wat ons betreft een kans vormen voor de nieuwe regering. Hierbij zullen wij ons, gelet op de vele signalen die nu worden afgegeven richting de partijen die een nieuw kabinet moeten proberen te formeren, beperken tot:

- De focus op het bieden van tijdige, passende zorg en het bevorderen van domeinoverstijgende samenwerking;
- Investeren in mentale gezondheid, het belang van preventie en goede jeugdhulp en jeugd-GGZ

Focus

Vanuit P3NL willen we het nieuwe kabinet oproepen te blijven focussen op passende zorg, en dan specifiek op de juiste zorg op de juiste plaats door de juiste professional. Hiermee benadrukken we vanuit het perspectief van professionals het belang van signalering, diagnostiek en vroege interventie.

Wij hebben de overtuiging dat tijdige signalering, gedegen diagnostiek en vroege interventie bijdragen aan het terugdringen van wachtlijsten en het beheersbaar houden van de zorgkosten. Met de patiënt/cliënt moet gezocht worden naar het best passende antwoord op de hulpvraag. Dat kan in de GGZ maar ook in het Sociaal Domein zijn; via de mentale gezondheidscentra. Passende zorg vraagt samenwerking tussen de verschillende domeinen. Een nieuw te vormen kabinet kan daar de beleidsvrijheid en financieringsruimte tussen de huidige schotten en wettelijke kaders voor bieden. De schotten tussen de Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO), de Wet Langdurige Zorg (WLZ) en de Zorgverzekeringswet (ZVW) staan in praktijk effectieve (jeugd)hulpverlening regelmatig in de weg. Daar zou kritisch naar gekeken moeten worden, zeker nu de samenhang tussen het voorliggende sociaal domein, huisartsenzorg en geestelijke gezondheidszorg belangrijker wordt in het kader van de mentale gezondheidscentra.

¹ Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB), Landelijke Vereniging POH-GGZ, Nederlandse Beroepsvereniging voor Toegepaste Psychologie (NBTP), Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen (NVO), Nederlandse Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie (NVRG), Nederlandse Wetenschappelijke Vereniging voor Seksuologie (NVVS), Vereniging EMDR Nederland (VEN), Vereniging voor Gedrags- en Cognitieve therapieën (VGct), Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychotherapie (VKJP), Vereniging van Psychodiagnostisch Werkenden (VVP).

De professionals aangesloten bij de leden van P3NL hebben in de dagelijkse zorg de volgende uitgangspunten: gezond blijven in plaats van beter worden, psychische hulp voor iedereen die het nodig heeft en gelijke kansen voor iedereen. Hierbij willen we nadrukkelijk meer de mens zien en niet alleen de psychische aandoening en streven we naar snelle intake en zorg die al gemobiliseerd wordt in de directe omgeving van mensen.

Preventie en jeugd-GGZ

Voorkomen is beter dan genezen. Momenteel staat de GGZ onder hoge druk. De Nederlandse GGZ, NVvP, MIND en NIP benadrukken in hun formatiebrief dat de toegankelijkheid van de GGZ in gevaar is (<https://psynip.nl/nieuws/oproep-laat-de-GGZ-niet-door-de-bodem-zakken/>). P3NL, die als federatie opkomt voor professionals in de psychologische en pedagogische zorg, onderschrijft de drie pijlers en de oplossingen die genoemd worden in dit actieplan. Investeren in mentale gezondheid door vroeg in te grijpen kan ervoor zorgen dat persoonlijk én maatschappelijk leed wordt voorkomen. Hierdoor kan men langer participeren. We willen inzetten op preventie, te beginnen bij de jeugd. Hierbij kijken we naar alle levensgebieden van positieve gezondheid. Ook vroegsignalering en de juiste zorg voor mensen met verward gedrag zijn hier goede voorbeelden van. Ook hierin speelt domeinoverstijgend samenwerken een belangrijke rol door de zorg en ondersteuning te richten op de mens achter het label 'verward persoon'.

In de afgelopen jaren is er een groot aantal knelpunten gesignaleerd in de jeugdhulp en jeugd-GGZ. De Hervormingsagenda Jeugd heeft als doel om deze knelpunten structureel aan te pakken en het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. De leden van P3NL zijn van mening dat de problematiek rondom de jeugdhulp en jeugd-GGZ en de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd centrale thema's moeten zijn in het regeerakkoord.

Constateerend dat het huidige stelsel piept en kraakt, vinden wij dat kinderen, jongeren en gezinnen die hulp nodig hebben daar niet de dupe van mogen worden. We ondersteunen de oproep van de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd om de extra structurele bezuiniging van 511 miljoen te schrappen. Daarnaast steunen wij het belang van hoogwaardige expertise van professionals in de psychologische en pedagogische zorg in wijkteams. Deze professionals kunnen op basis van een gedegen inschatting evidence based preventie en vroege interventie vormgeven en tijdig en zorgvuldig de zorg weer afschalen.

Tot slot, wensen wij alle betrokkenen bij de vorming van een nieuw kabinet veel wijsheid toe en een warm hart voor cliënten en professionals binnen de jeugdhulp en de geestelijke gezondheidszorg.

Met vriendelijke groet,

Bas Rikken
voorzitter P3NL